

3 stycznia 2024 r.

Zajęcia 16 stycznia 2024 r.
Zaliczenie list 12a i 12b: **od 6 pkt. łącznie.**
Uwaga! Z list 12a i 12b **nie można**
zdobyć łącznie więcej niż **11 punktów**.

1/20 cod.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	suma
pkt.	1			1			1	1	1	1				6
max pkt.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	112 max do zdobycia

- L12.1. [1 punkt] Jak już wiadomo, język programowania Pw0++ ma obszerną bibliotekę funkcji i procedur numerycznych. Wśród nich znajduje się procedura `Integral(f)` znajdującą z dużą dokładnością wartość całki $\int_{-20}^{24} f(x)dx$, gdzie $f \in C[-20, 24]$. W jaki sposób użyć procedury `Integral` do obliczenia całki

$$\int_a^b g(x) dx \quad (a < b, g \in C[a, b])?$$

- L12.2. [1 punkt] Udowodnij, że kwadratura postaci

$$(1) \quad Q_n(f) := \sum_{k=0}^n A_k f(x_k),$$

ma rzędk $\geq n+1$ wtedy i tylko wtedy, gdy jest kwadraturą interpolacyjną.

- L12.3. [2 punkty] Załóżmy, że dane są: funkcja ciągła f , liczby $a < b$ oraz parami różne węzły $x_0, x_1, \dots, x_n$. Niech $Q_n(f)$ będzie kwadraturą interpolacyjną z węzłami $x_0, x_1, \dots, x_n$ przybliżającą wartość całki

$$I(f) := \int_a^b f(x) dx.$$

Jak wiadomo, współczynniki A_k ($0 \leq k \leq n$) kwadratury Q_n ,

$$Q_n(f) := \sum_{k=0}^n A_k f(x_k),$$

wyrażają się wzorem:

$$A_k = \int_a^b \left(\prod_{\substack{j=0 \\ j \neq k}}^n \frac{x - x_j}{x_k - x_j} \right) dx \quad (k = 0, 1, \dots, n).$$

Podaj efektywny algorytm obliczania współczynników $A_0, A_1, \dots, A_n$ i określ jego złożoność.

- L12.4. [1 punkt] Sprawdź, że współczynniki kwadratury Newtona-Cotesa

$$(2) \quad Q_n^{NC}(f) := \sum_{k=0}^n A_k f(a + k \cdot h_n) \quad \left(h_n := \frac{b-a}{n} \right)$$

są takie, że $A_k = A_{n-k}$ ($k = 0, 1, \dots, n$).

- L12.5. [1 punkt] Podaj efektywny algorytm obliczania współczynników kwadratury Newtona-Cotesa (patrz też zadania L12.3 i L12.4) i określ jego złożoność.

- L12.6. [Włącz komputer!] [1 punkt] Wykorzystując własną implementację algorytmu, o którym mowa w zadaniu L12.5, oblicz $Q_n^{NC}(f)$ ($2 \leq n \leq 24$) dla całki

$$\int_{-1}^1 \frac{dx}{1 + 25x^2}.$$

Skomentuj wyniki.

Lista nr 12b
10 stycznia 2024 r.

Zajęcia 16 stycznia 2024 r.
Zaliczenie list 12a i 12b: **od 6 pkt. łącznie.**
Uwaga! Z list 12a i 12b **nie można**
zdobyć łącznie więcej niż **12 punktów**.

- L12.7. [1 punkt] O funkcji ciągłej f wiadomo, że $\max_{x \in \mathbb{R}} |f''(x)| < 2024$. Załóżmy, że dla dowolnego $x \in \mathbb{R}$ potrafimy z dużą dokładnością obliczać $f(x)$. Opracuj algorytm wyznaczania przybliżonej wartości całki $\int_a^b f(x)dx$ z błędem bezwzględnym nie przekraczającym ε , gdzie $a, b \in \mathbb{R}$ ($a < b$) oraz $\varepsilon > 0$ są dane.

- L12.8. [1 punkt] Jak należy dobrać n , aby stosując złożony wzór Simpsona S_n obliczyć przybliżoną wartość całki $\int_{-\pi/6}^{\pi/6} \sin(5x - \pi/3) dx$ z błędem względnym $\leq 10^{-10}$?

- L12.9. [1 punkt] Sprawdź, że ciąg złożonych wzorów trapezów spełnia związek

$$T_{2n}(f) = \frac{1}{2} [T_n(f) + M_n(f)] \quad (n = 1, 2, \dots),$$

gdzie

$$M_n(f) := h_n \sum_{i=1}^n f \left(a + \frac{1}{2} (2i-1) h_n \right), \quad h_n := \frac{b-a}{n}.$$

Korzystając z tej obserwacji sformułować oszczędny algorytm konstrukcji tablicy Romberga.

- L12.10. [Włącz komputer!] [1 punkt] Stosując metodę Romberga znajdź przybliżenia $T_{m,k}$ ($0 \leq m \leq 20$; $0 \leq k \leq 20 - m$) następujących całek:

$$a) \int_{-2}^2 (2024x^5 - 1977x^4 - 1981) dx, \quad b) \int_{-3}^3 \frac{dx}{1+x^2}, \quad c) \int_{-\pi/6}^{\pi/6} \sin(5x - \pi/3) dx.$$

Skomentuj wyniki.

- L12.11. [2 punkty] Wykaż, że ciąg elementów dowolnej kolumny tablicy Romberga, utworzonej dla funkcji $f \in C[a, b]$, jest zbieżny do całki $\int_a^b f(x) dx$.

- L12.12. [1 punkt] Korzystając z faktu podanego na wykładzie, tzn. bez konieczności rozwiązywania układu równań nieliniowych, dobrać węzły x_0, x_1, x_2 oraz współczynniki A_0, A_1, A_2 kwadratury

$$Q_2(f) := A_0 f(x_0) + A_1 f(x_1) + A_2 f(x_2)$$

- L12.13. [2 punkty] W języku Pw0++ procedura `LegendreZero(m)` znajduje z dużą dokładnością wszystkie miejsca zerowe m -tego wielomianu Legendre'a. Używając tej procedury, opracuj efektywny algorytm znajdowania takich węzłów $x_0^{(n)}, x_1^{(n)}, \dots, x_n^{(n)}$ oraz współczynników $A_0^{(n)}, A_1^{(n)}, \dots, A_n^{(n)}$, że dla każdego wielomianu w stopnia mniejszego od $2n+2$ zachodzi

$$\int_{-1}^1 w(x) dx = Q_n(w),$$

$$\text{gdzie } Q_n(f) := \sum_{k=0}^n A_k^{(n)} f(x_k^{(n)}).$$